

Szám.

s soraid
zi. Meg
d rokon-
nek leg-
podáso-
ny czélu
is Lap-
Bekül-
dósítson
az est
erdike.
ét küldi
lak; de
a déli
Ha nem
voltunk
met. —
elyet itt
ból nem

Vekerle
ásában
rövid
ami az
éklete-
szokat,
es épü-
ok stb.
nek ára
minde-
F. b.

rén és
tatott
rt 62

ubinyi

ubinyi

va a

ada-
esi.

épület.
ulat

...TITKON ODA PISLANTGATTAM. (Lásd a 249. lapon.)

XXX. kötet, 16. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. április 18-án.

ALADÁR ÉS HUGOCSKÁJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Már erre vége lett Piroska elszánt-ságának. Nagyon közel állt hozzá, hogy sirva fakadjon.

— Oh, hát most már senki sem fog szeretni! Inkább megvallom, hogy megkóstoltam az almát, nagyon rossz volt, el is dobtam... ugy-e, most már fogtok megint szeretni?

— Igen, de amit most tettél, azt meg kell mondanod a mamának és ígérned kell, hogy többé nem teszed.

Piroska megígérte, aztán vigan sétáltak tovább.

Ilykép játszva, tréfálva, oktatta foglalkozott Aladár mindig az ő kis hugocs-kájával; nem csoda tehát, hogy a kis leányka jobban szerette, mint többi testvéreit.

Amint beértek a házba, Piroska sietett is a mamához és hűségesen elbeszélte hibáját, míg Aladár bement a beteg Bélához.

A beteg ott ült a nyitott ablak mellett, nagy karos székben, párnák közt, soványan, sápadtan. Ugyancsak ellenkezője volt a piros-pozsgás, erős Aladárnak, aki most belépett.

— Már azt hittem be sem jössz hozzám délig, szólt Béla.

— Dehogy nem! Csakhogy meg kellett sétáltatnom Piroskát. Tudod, a kicsike nagyon szereti a nyulaeskákat, galambokat.

— Oh, csak már én mehetnék veletek! sohajtá a beteg.

— Már jöhetsz nem sokára; mama azt mondta, hogy már jobban vagy. Ugy-e igaz, már jobban vagy?

— Oh, sokkal jobban! De hát mégsem egészen... még sokáig fog tartani, míg újra olyan erős leszek, a milyen voltam.

— Szegény Béla! Az bizony baj! Csak legalább akkorra elmulnék a bajod, mikor Tóni bácsi itt lesz.

— Mikor jön? kérdé Béla mohón.

— Pár nap mulva... mondta apácska.

— Akkor hiába örülök, mert pár nap alatt én nem jutok erőhöz. Pedig milyen pompás kirándulásokat tennék a jó Tóni bácsival!

— Az ám, vele mindig pompásan elmulatunk. Olyan gyönyörű történeteket tud! Milyen jó volna most, ha neked mesélgetne. Én is szeretnék valamit mesélni, de nem tudok semmit... ha csak azt nem, hogy lovacskáink nagyon jól vannak. Most Feri lovagolt ki, délután majd én megyek.

— Hát reám mikor kerül a sor!

— Majd megjön az is. Tudod-e, mit szeretnék én? Ugy a szőrén megülni a lovat, nyereg nélkül, mint a falubeli suhanczok. Megmutatnám nekik, hogy én is tudom.

— Próbáld meg! Majd aztán én is megpróbálok.

— Az ám! Akartam, de az a vén lovasz nem engedi; azt mondja, nem illik hozzám az afféle, csak szépen nyeregben kell ülni.

— Én talán már azt sem fogom tudni!

— Jaj, Béla, csak nem felejtssz el mindent a betegségemben! Az már nagy kár volna. Hiszen te mindenben ügyesebb voltál, mint én. Emlékszel, milyen pompásan tudtál tótágast állni?

— Az ám, te soha sem tudtad oly jól megcsinálni.

— De most már én is tudom, azóta sokat próbáltam. És te talán elfelejtetted?

— Nem tudom... de már az baj volna, szólt Béla aggódva.

— Tudod mit? Jutott eszembe valami...

— No's, micsoda?

— Te most már jobban vagy, ugy-e? Igazán jobban?

— Persze! Nagyon sokkal jobban.

— Hát mit gondolsz... ha megpróbálnók, ki tud most jobban tótágast állani? Milyen jól elmulatnánk vele!

— Az már igaz. Szeretném megpróbálni magam is.

— Mért ne? Hiszen az nem árthat neked, ugy-e nem? Mikor régen te csináltad, ártott-e?

— Dehogyan ártott! De most már rég nem próbáltam.

— Természetesen, mert mindig ágyban feküdtél. Hanem most már mégis csak meg kell győződnünk, el nem felejtetted-e?

— Persze hogy meg.

— Majd én segíték eleinte egy kicsit, tartom a lábadat.

Béla fölkel a karos székből és csakugyan már egészen jól tudott járni, el is ment a szoba közepéig.

— Itt a szőnyegen próbáljuk.

Négykézlábra bocsátkozott és lehajtott a fejét, de aztán föltekintett.

— Furcsa!.. Tömérdek apró fekete pontocskát látok a levegőben... mi az? Te is látod, Aladár?

Aladár jobbra-balra nézegetett.

— Fekete pontocskát? Nem látok én, nincs is itt semmi. Bizonyosan a por látszik úgy onnan alulról.

— Bizonyosan.

És Béla megpróbálta, hogy a fejére álljon, mint régen... de hiába akarta lábait fölemelni, nem birta; azok a kis fekete pontocskák pedig mind sűrűbben táncoltak a szemei előtt.

— Ugy-e, segíteni kell egy kicsit? szólt Aladár. Meglásd, én már jobban tudom... no, majd én fölemelem a lábaidat. Csak első ízben megy nehezen... majd bele tanulsz mindjárt.

Megfogta Béla lábait és fölemelte, úgy hogy Béla csakugyan tótágast állt.

— No, most már elereszthetlek, ugy-e? Megállsz magadtól is?

Béla nem felelt. Aladár eleresztette és ekkor Béla végig zuhant a szőnyegen. És ott, maradt szótlánul, mozdulatlanul.

— Mi ez? Béla! No! Csak nincs valami bajod?

De választ hiába várt. Most már roppant ijedelem fogta el Aladárt. Ez ugyan gyönyörű játék volt, szépen mulattatta a beteget... belehalt talán... és akkor ki lesz az oka?

Reszketve, haloványan rohant ki segítségért. Elő is jött mindjárt a mama és fölemelte, ágyba fektette Bélát. Aladár kissé föllélekzett, mikor hallotta, hogy testvére nem halt meg, csak elájult.

Olyan nagy volt a sürgés-forgás, ijedezés, hogy sokáig nem is jutott eszébe

megkérdezni, hogyan is történt hát ez a nagy baj? Lassan-lassan azonban lecsillapodtak, kiment mindenki, csak a mama és Aladár maradtak ott a betegnél, ki végre fölnyitotta a szemeit, épen mikor Aladár busan mondá:

— Mamácskám, az én hibám, hogy baja történt Bélának. Nagyon sajnálom, haragszom magamra.

— Nem, nem úgy van, kedves mama! szólalt meg a beteg. Én magam vagyok az oka, én sokkal hibásabb vagyok, mint Aladár.

— Feküdjél csöndesen, kedves fiam, inté a mama. Nem szabad sokat beszélned. Majd elmondja Aladár, mi történt.

És Aladár el is mondta hűségesen, még pedig úgy, hogy inkább magára vette az egész hibát. Mert olyan jószívű fiú volt, hogy inkább elviselt maga minden kellemetlenséget, csak másnak ne legyen baja. De Béla nem akarta egészen ráhagyni.

— Nem épen úgy volt az, mamácska! Én magam is akartam próbálkozni; legalább is olyan hibás vagyok, mint Aladár.

— Oh nem, szólt a mama. Te beteg vagy, unod a tétlenséget, ilyenkor az embernek sok furcsa kívánsága támad. Az egészséges embernek kötelessége, hogy vigyázzon a betegre és óvja meg mindentől, ami ártalmára lehet. Aladár elég nagy, hogy ezt tudhassa. Milyen oktalanság, fejére állítani egy elgyöngült beteget, csupa mulatság kedvéért! A legszigorubb büntetést érdemelnéd, ha a nagy ijedség már egy kicsit meg nem büntetett volna. Hanem azt akarom, hogy legalább egy kis ideig megemlegesd ezt a meggondolatlan

tettedet. Ezért jövő vasárnap nem kapod meg a szokott heti zsebpénzedet.

Aladár bűnbánólag belenyugodott.

— Megérdemlem a büntetést, mamácskám. Még talán nagyobbat is.

— Oh, kedves mama, ne haragudjál rá! kérte Béla.

— Nem haragszom, fiacskám. Tudom, nem tette rossz szándékból. De jövőre jobban meg fogja fontolni, mit cselekszik, ha tapasztalja, hogy az ilyen oktalan tettnek kellemetlen következménye van.

A mama kiment s Aladár és Béla busan néztek egymásra.

— Ugy sajnálom, hogy ilyen bajba jutottál miattam! szólt Béla.

— Dehogy miattad! felelé Aladár jószívűleg. Magam miatt. Azután nem is olyan nagy baj az, ha egy hétig nem vehettek cukrot, pereczet.

Nagyobb baj volt az, hogy többi testvérei ugyancsak elítélték sokkal keményebben, mint a mama. Megtudták, mi történt és rettentően szörnyűködtek; nem is titkolták előtte.

— Ez már csakugyan esztelen bolondság volt! szólt Etelke.

— De még mekkora! tevé hozzá Feri. Ilyen veszedelembé rántani szegény Bélát, mikor már épen javuló félben volt.

— Soha ilyen oktalan pajkosságot!

— Nincs is a világon senki, a ki effélét el tudna követni.

Aladár, a mint szóhoz juthatott, szeliden mondá:

— Igazatok van, magam is sajnálom; de hát már megesezt, hiába!

(Folytatása a 246. lapon.)

A FÜGGŐ ZSÁRMÁNY. (Lásd a 254. lapon.)

(Folytatás a 244. laphoz.)

— Persze, már megesett! Én bizony a mamácska helyén sokkal szigorubban büntettelek volna! Mert az végre sem valami nagy büntetés, hogy egy hétig nem lesz zsebpénzed.

— Dehogyan nem! szolt Feri kissé kárörvendve. Képzeld csak, ezt meg fogja érezni még egy héttel később is. Tudod, mit mondott mamánk ma reggel? — a ki elaluszsa a reggeli idejét, birságot fizet. Igen ám, de Aladárnak nem lesz miből, pedig ő mindig elaluszsa a kiszabott időt. Adós fog maradni... adósságra fog aludni. Haha!

És mindnyájan nagyot nevettek a tréfán, ingerkedésen, csak a kis Piroska nem. Neki semmiképp sem tetszett, hogy az ő kedves Aladárját bántják, gunyolják. Pártjára is kelt mindjárt.

— Ne bántátok Aladárt! Ő sokkal jobb mint ti mindnyájan... én nem engedem, hogy bántátok, ti... ti rozsok!

— Oh, oh! szolt Ferike nevetve. Az már egészen más, ha a kis királykisasszony védelmezi. Hát csak maradjatok együtt, nekünk nem kelletek.

Elmentek mindnyájan és Piroska semmiképp sem volt megelégedve ezzel az állapottal. Maga Aladár legkevésbé sem haragudott testvéreire, mert hiszen igazuk van: rossz fát tett a tüzre, megérdemli, hogy éreztessék vele. És mert nem akartak vele játszani, hát könyvet vett elő, olvasgatott, aztán kisétált a kertbe és egy csöppet sem volt szerencsétlen, csak azt sajnálta, hogy szegény Béla most még tovább lesz beteg.

Hanem a kis Piroska, az nem tudta olyan könnyen elfelejteni az ő kedves Aladárja baját. Föl is tette magában, hogy segít rajta. Mert ha nem is egészen, de valamennyire mégis segíthet. Neki még nem volt zsebpénze, arra még nagyon kicsike volt; de sokszor megesett, hogy apácska vagy a mama, ha egy ujdonatuj fényes krajczár került a kezökbe, odaadták Piroskának. A kicsike pedig szorgalmasan gyűjtögette, mert nagy dologra készült vele.

— Veszek szép új selyemruhát a bábunak.

Meddig kellett volna gyűjteni a fényes krajczárkákat, nem tudom, de most egyszerre mást gondolt Piroska. Nagy töprenkedésébe került, az igaz; háromszor is oda ment kis asztalkájához, kinyitotta, meg bezárta a fiókot. Végre mégis elővette azt a kis katulyát, melyben hajdan czukorka volt s melyben most a fényes krajczárkák pihentek. Aztán szaladt ki a kertbe, egyenesen Aladárhoz, ki a hintán játszott.

— Megállj csak, Aladár ne hintálózzál.

— Miért ne, Pipikém?

— Mondok valamit.

— Halljuk!

— Először is hunyd be a szemedet.

— Jól van. Megtettem.

— Most pedig nyujtsd ide a tenyeredet... adok valamit.

És Piroska, elfojtott nagy sohajtással kilencz gyönyörű fényes ujdonatuj krajczárkát számlált le az Aladár markába. Mikor az utolsót is oda adta, így szolt:

— Most már kinyithatod a szemedet.

Aladár csodálkozva nézett a kezében levő pénzre.

— Hát ez miféle pénz? Hol vetted és mért adtad nekem?

— Azért, hogy legyen miből megfizetned a büntetést, ha elalszol... tudod, ez az én bábum selyemruhájára való lett volna, de néked adom, hogy ne légy szomorú.

(Folytatása következik.)

A TAVASZ.

RAGYOG a nap, virul a táj,
Kis madár dalát süviti,
Minden lélek és minden száj
A szép tavaszt dicsőíti.

Bokor alól a hóvirág
Kivánesian kinézeget,
Minden fűszál, minden faág
Jelenti: itt a kikelet!

A bogárka ezt zümmögi:
Elmúlt a tél, örülhetünk!
Fagytól, dértől nem kell félni,
Nem árthat immár minekünk!

A pillangó ide s tova
Szállong mezőn és erdőn át,
Ugrál, szökdel a gyíkcocská,
Nem kell elrejtteni magát.

Ágról-ágra száll a madár,
S ekkép hangzik daloeskája:
Isten hozott szép napsugár!
Teremtőnk legszebb áldása!

Némák ajkim sem maradnak,
S dicsőítik a kék eget.
Mondva a Mindenhatónak
Szívből fakadt köszönetet.

Mert napsugár, madár, virág,
Mind oly szépek, oly kedvesek!
Oh, Isten, ki ezt alkotád:
Legyen áldott a Te neved!

Schwitzer Nóra.

A LERAJZOLT VALLOMÁS.

(Képpel a ezimlapon.)

ANDOR, a te számtani feladványod egészen hibás, szólta a tanár.

A fiu — komoly, szelid képü gyerek — egészen elvörösödött. Csakhogy még rosszabb is következett, mert a tanár így szólta tovább:

— De nem csak hibás, hanem meg is akartál csalni vele. Nem magad készítetted. Épen az imént néztem át a Flórisét, arról másoltad le, számról számra, minden hibával együtt.

Andor most már sápadt lett és egy pillanatig úgy látszott, mintha mondani akart volna valamit. De aztán mégsem szólt semmit, tehát úgy kellett lenni, amint a tanár mondta.

— A csalásért büntetésül ma délutánra, mikor szünidő lesz, kapsz külön feladványt. Most pedig fogj újra munkához és csináld meg jól a számtani feladványt. Flóris, a te feladványod is rossz, te is csináld meg újra. Addig haza nem mentek ebédre, míg el nem készítitek.

Flóris olyan ijedten bámult maga elé, mint a kit valami rettentő veszedelem ért. Andor ellenben egészen nyugodtan hozzá látott a munkához és nem sokára jelentette a tanárnak, hogy már elkészült a feladvánnyal.

— Mutasd! Jól van... most már meg vagyok elégedve. Hát te, Flóris, hányadán vagy?

— Én... én... nem tudom... nem bírom megcsinálni! hebegé Flóris.

— Nem bírod! Olyan kifogást nem ismerek. Ha akarsz, bírod is. Mondtam,

addig nem mégy haza, míg el nem készited.

Ugy is lett. Flóris ott maradt, busan rákönyökölve számoló táblájára. A sok busulástól eszébe sem jutott, hogy jobb volna, ha dologhoz látna. De mikor nemcsak maga miatt kellett busulnia, hanem Andor miatt is. Mert Andor sem épen vígan ment haza. Délutánra egy nagy írásbeli feladványt kapott, lesz vele dolga estig. Ma ugyan nem fog a többi fiukkal játszani.

— És ennek is én vagyok az oka! sohajtá.

Épen ekkor nyílt az ajtó. Flóris ijedten lehajolt a táblára, mintha a számadáson törné a fejét, mert azt hitte, hogy a szomszéd szobában lakó tanár jött be utána nézni, menyire haladt a munkában. No, lesz mindjárt megint baj, mert még mindig nem csinált semmit. Föl sem mert pillantani; de valaki vállon érinté.

— Ugyan ne félj már olyan nagyon, no! Nem huznak nyársra! Csak én vagyok.

— Te vagy, Andor! Nagyon haragszol, ugy-e?

— Soha se haragszom én. Láttam, hogy a tanár épen most kísétált, hát beosontam. Azt szeretném tudni, hogy

történt ez a dolog a mi számtani feladványunkkal? Mert az bizonyos, hogy én nem másoltam le a tiédet.

— Persze hogy nem, mert én másoltam le a tiedet.

— De hogyan? Hiszen én nem adtam oda.

— Nem ám, de azért mégis lemásoltam. Tudom, hogy csuf dolog... és még csufabb, hogy meg nem vallottam, mikor

a tanár neked azt mondta, hogy te másoltad le az enyémet... de mikor olyan ostoba és ügyetlen vagyok és hozzá olyan félénk! Oh, ugy haragszom magamra.

árulkodni! De már azt hiába mondod, hogy ügyetlen vagyok, mikor le tudtad másolni az én számadásomat, a nélkül, hogy oda adtam volna neked.

— Persze, mert nem ügyeltél rá. Ott ültünk a lóczán a fal alatt, emlékszel? Én félre fordultam, mintha rád se ügyelnék s te egészen elmerültél a számolásba. Én pedig titkon oda pislantgattam (Lásd a képet a czimlapon) és gyorsan leírtam. Akár le is tudnám rajzolni, hogyan ültünk ott.

És Flóris, a helyett, hogy dolga után látott volna, rajzolásához fogott. Ebben rendkívül ügyes volt; amit látott, mindent oly hiven le tudott rajzolni, hogy rögtön rá lehetett ismerni. Andor nevetve nézte, mint rajzolja le őt, aztán saját magát, Andort mélyen elmerülve a számolásba, saját magát pedig amint lopva meglesi és leírja a kész feladványt.

— Lám, milyen ügyes vagy!

— Igen, de mi haszna ennek! Ezzel nem készül el a számadás! És neked kétszeres büntetést kell elszenvedned miattam.

— Megkapja a harmadikat is!

Ezt a tanár mondta, ki belépett, a nélkül, hogy észre vették volna.

— Mi dolgod itt, Andor? Most meg

Most neked kell szenvedned miattam — neked, aki olyan jó vagy.

— Hagyd el, talán csak nem fogok

talán te akarod Flóris helyett elkészíteni a feladványt? Azt hittétek, nem ügyellek? Hadd lássam, mennyire haladtál Flóris.

És elvette tőle a táblát, melyen számok helyett rajz volt látható.

— Hát ez micsoda? Még a rajzban is hamisságon töröd a fejedet? Ugy rajzold Andort, mintha te lesnéd meg az ő munkáját.

— Az... az nem hamis... az ugy volt! szolt Flóris hirtelen.

— Ugy volt! Akkor hát ártatlanul kapott Andor büntetést és te ezt engedted! Ezért igen kemény büntetést érdemelsz.

Flóris halála ijedten vette észre, hogy most elárulta magát. De a tanár így szolt!

— A büntetést megérdemelnéd, de most az egyszer elengedem ennek a rajznak a kedvéért. Azt látom, hogy ha nincs kedved és tehetséged a számoláshoz, annál nagyobb van a rajzhoz. Majd próbát teszünk és ha igazán van tehetséged, megsegítünk, hogy művész váljék belőled.

És ez meg is történt és nem csalódtak Flórisban. Jeles művész lett belőle.

— Ezt pedig neked köszönhetem, mondá sok év múlva jó barátjának, Andornak. Te nem árultál el, de elárult a le-
rajzolt vallomásom. Az igazság kiderült és ez csak javamra vált.

A LIGET MŰVÉSZE.

(Természetrajzi csevegés.)

— Egy öreg madárbaráttól. —

KÁRMENNYIRE szerettük a telet, a csillogó fehér hóval, szánkázással, korcsolyázással: mégis csak jobban szeretjük a mosolygó tavaszt, mikor újra éled, nyílik a szép természet. A kopasz fák kizöldülnek, bokrok virágoznak, méhike zeng, légy döngicsél és egyszerre csak megszólalnak a dalos madarak is, köztök pedig a legelsők egyike, a legfőbb művész: a csalogány.

Tavaszi és nyári sétán esténként bizonyosan gyönyörködtetek már e kedves madárka szép csattogásában és a kinek kertje van, nagyon szereti, ha csalogány rak fészket benne. Egy kis gonddal, ügyességgel el is lehet azt érni, hogy a csalogányok megkedveljék kertünket és ott telepjenek le. Ehhez persze ismerni kell a kedves szárnyas művész szokásait.

A csalogány fázékony kis jószág és télire messzire elköltözik tőlünk, el egészen Afrikába. De ott nem találja igazi hazáját, csak vendégképen marad pár hónapig, amíg nálunk a kemény tél uralkodik. Mikor a tél vége felé jár és a nap kezd melegebben sütni, a bokrok rügyeznek, akkor a csalogány már utban van visszafelé mi hozzánk, és mire a bokrok egészen kizöldülnek, a mi kis dalosunk is pontosan megérkezik. Ez rendszeren április hónap közepén történik, oly pontosan, hogy április 10-én még nagy ritkán van itt csak egyetlen egy is, de 20-án már mindnyájan megérkeztek és szorgalmasan dolgoznak, hogy a nyári lakásra beren-

dezkedjenek. Legjobban szeretik az olyan helyeket, hol sűrű alacsony bokrok vannak és művelt, azaz fölszántott vagy föl-
ásott föld, mert ebből szerzik legkedvesebb eledelőket.

Megérkezések után vagy egy hétig nagyon csöndesek, alig árulják el egy-egy hanggal ittlétöket. Ekkor még fontos dolguk is van. Legelőször is ki kell választani a helyet, a hol fészket fognak rakni. Minden pár gonddal megválasztja azt, és ez nem ritkán kemény viaskodásra is ad okot, ha egy másik pár épen ott vagy közel akarna fészket rakni. Nem szeretnek egymáshoz nagyon közel lakni, ennek pedig megvan a maga oka: az, hogy ha sokan vannak egy helyen, nem találhatnak egykönnyen elegendő eleséget. Az erősebbik tehát elüzi a gyöngébbet és ez javára válik aztán mindkettőnek, mert mindegyik olyan helyet keres, a hol jól megélhet. Eleségök pedig legfőképp a földben élő férgekől, pondrókból áll; ezért szeretik az olyan helyeket, a hol fölszántják, fölássák a földet, mert ilyen helyen a férgek előbukkannak a föld alól s a madárka kényelmesen fölszedeti. A repülő rovarokat a csalogány nem igen üldözi, de igenis összeszedi a kisebb hernyókat, melyek nem igen szőrösek és tüskések. Ekkép a csalogány, mint a többi dalos madár is, nagy hasznot tesz az embereknek, elpusztítva a sok kártékony férget és rovar. Ép ezért nagyon oktalan dolog ezt a kedves dalos madarat elfogni és kalitkában tartani; sokkal kedvesebb, ha kint a szabadban hallgatjuk szép énekét.

Mint mondtam, egy kis gonddal rá lehet csábítani a csalogányt, hogy kertünk-

ben rakjon fészket. A csalogány, tavaszkor a déli vidékről megérkezve, szerte röpked és keresi a kedvére való helyet. Megtelepszik akárhol, csak magas, hideg hegységben, fenyves erdőkben nem, és különösen szereti az emberi lakások közelségét, mert ilyen helyen nagyobb bátorságban van mindenféle ellenségei: vércse, görény és efféle gonosz ragadozók elől. Fészket alacsony bokrokban szereti rakni, még pedig a lehető legsűrűbb bokorban, melynek közepére csak ügyes furakodással lehet bejutni. Itt a fészket vagy egészen a földre, vagy csak csekély magasságban a föld felett építi, úgy hogy a sűrű bokor megvédi az esőtől, erős naptól, a szélvihar sem árt neki és mert a bokor sűrűn összefonódott ágai közt kellemetlen a bujkálás, ellenségei sem lephetik meg. A ki tehát azt akarja, hogy kertjében csalogány fészkeljen, ilyenféle bokrokat ültessen és arra is gondja legyen, hogy a magas füvet, bozótot, mely a bokrok körül nő, ne vágják le. Mert a csalogány nagyon szereti a rejtett, homályos helyet és ha nehányszor megzavarják, elköltözik.

Mikor a fészekrakással elkészült, estéknként vigan csattog a bokorból. Mindjárt tavasz elején négy-öt piczike tojást rak a fészekbe, s nyár elejére a kicsike csalogányok már kibujnak a héjből. Mert a kis csalogányoknak az a sajátságuk, hogy elhagyják a fészket, mielőtt röpülni tudnának. De csak a közel környéken sétálgatnak, eleséget keresnek és pihenőre megint visszatérnek a kényelmes fészekbe.

Nagyon szereti a csalogány, ha fészke közelében víz van, akár patak, akár más-

féle, de friss viz, melyből ihatik és melyben meleg nyári napon fürödhetik. A ki tehát észre veszi, hogy csalogány van a bokorban, gondoskodjék vizről a kis szárnyas énekművész számára. Ilyenkor tavasz elején pedig, mikor még sokszor hidegre fordul az idő és a csalogány nehezen talál eleséget, a fészek közelében föl kell ásni a földet és hangyabábot meg más efféle féregfajtát kell oda szórni. Később, mikor az idő már egészen kimelegszik, maga is gondoskodik a csalogány magáról, kivált mikor már a különböző bogyók is megérnek. Mert ezeket is nagyon szereti.

VIRÁGORSZÁG.

VIRÁGORSZÁG, tündérország,
Csupa merő nagy boldogság,
Szin és illat ölelkezik benne,
Lakója meg nem öregszik benne.

*Rengetege: lengő fűszál,
Baglya: lepke-szárnyakon száll;
Minden lakó tarka ruhácskája,
Enmagának tündöklő virágja.*

*Itt ebbe' a tündérhonba'
Lakóház a szelíd gomba.
Nagy esőben mind bujnak alája —
Szép időben felcsücsülnek rája.*

*Mily szép hely ez — oly nyájas kék!
Kik laknak itt? Ibolyák!
Vendégök van — háza messze távol:
Babszem Jankó a Mátra aljáról.*

*Köszöntik szíves beszéddel,
Jól is tartják bő ebéddel,
S koczintanak gyöngyvirág kelyhével,
Tele gyöngybor gyöngyöző nedvével.*

*Aztán Jankó mesél nekik,
Ami glen beesteledik.
Harangvirág ezüst szava rezdül
Virágország tájain keresztül.*

*A kököresin inga lombja
Virághont éjjelbe vonja.
S míg a szöcskék szépen hegedülnek —
Mind elülnek, álomba merülnek.*

RÉGISÉGI TALÁLÓS MESE.

A MEGZAVART BARÁTSÁG

vagy

miért veszett össze Pletyka a Plutóval.

— Tréfás állattörténetke, *Weress S. bácsitól.* —

LETYKÁNAK hívtak egy fürgé, arany-sárga szőrű kis pincsi kutyát, és Pluto névről értett egy hosszú lábu, egészen fekete, kamaszkorban levő vizsla.

Pletyka és Pluto elválhatatlan jó pajtások voltak a kerítésen kívül. Együtt futkároztak az utcán, megugatva minden idegen kutyát, természetesen ha kisebb volt mint ők; mert ha nagyobb legénnyel került fülkostonlásra a dolog, akkor rendszeren vitézül megfutottak.

Kedves mulatságuk volt megkergetni a patakban uszkáló réczéket és ludakat. Ezt ugy csinálták, hogy Pluto az ő hosszú lábaival begázolt a vízbe és kizavarta a békésen halászgató récze-ruca társaságot. Mikor ezek nagy méltatlankodva a partra menekültek, ott Pletyka vette át az üldözést, s hajszolta mindaddig, míg haza nem menekülhettek.

Kaptak is ezért szidást eleget; sőt akadt olyan rosz kedvű szomszédasszony is, ki a hirtelen kézbe kapott kövel vagy fadarabbal jól oldalba dobta a pajkoskodókat. De hát ez nem fogott rajtok.

Pluto aztán annyira vitte a vakmerőséget, hogy egyszer belekötött a mindig mérges pulykába is. Hanem már ezzel megjárta, mert a neki bősziült kakaspulyka Pluto urfi hátára ugrott és goromba sarkantyúival, kemény csőrével úgy megvagdalta, hogy Pluto csak hosszú lábai segítségével menekülhetett meg a jó előre

elődalgott Pletyka barátjához. Ez a kudarcz aztán egész délutánjokat tönkretette.

Pluto az erdőmesterék udvarán volt otthon, Pletyka pedig a mi háztájunkhoz tartozott. Mondottam, hogy jó pajtások voltak a »kerítésen kívül«. Ennek az volt az oka, hogy a mi utcai ajtónk rendszeren be volt zárva s Pletyka csak a kerítés alatt vájt lyukon sétált ki és be, hol a nagyobb Pluto nem fért keresztül. Így hát csak a házon kívül találkoztak.

Egyszer az erdőmester bácsi fia, Jenő, ki már negyedik osztálybeli tanuló volt, egy igazi kis puskát kapott ajándékba. Elvitte hát magával Plutót a mezőre. Ott nyulat is láttak. Az igaz, hogy Jenő nem tudta meglőni, sem Pluto nem bírta megfogni, mert a nyul fittyet hányva elinált előlük; hanem azért nagyon jól mulattak, s haza érve, Pluto a Jenő pártfogásából kettős porció vacsorát kapott.

Míg Pluto odajárt, addig Pletykának esze ágában sem volt, hogy unatkozzék. Volt neki otthon, a kerítésen belől, két kedves pajtása, még pedig egy szürke cicza, a Miczi, és egy fehér házi nyulacska: a Füles. Ezekkel, ha lehetséges lett volna, még jobb pajtáságban volt, mint a Plutóval. Egész nap együtt futkostak, s ha belefáradtak a játékba, a Miczi leült dorombolni, a Pletyka pedig hanyadt feküdt és a kis Füles ugrált rajta keresztül kasul fáradhatatlanul.

MESE.

Másnap reggelre virradva alig várta Pluto, hogy elmesélhesse Pletyka pajtásának, mily dicsően mulatott a vadászaton. A szokottnál korábban a kerítés mellé ült s várta türelmesen barátját. De azt most az egyszer hiába várta, mert Pletykával az történt, hogy a szokottnál bővebb reggelihez jutván, három darab pompás csirke csontot nem volt képes elfogyasztani. Mit tegyen hát vele? Ő bizony fősvény kis kópé volt, tehát olyat gondolt, hogy elássa a csontokat a földbe. Ugy is lett. Aztán ráfeküdt és őrizte szorgalmasan, nehogy a Miczi valahogy magának kaparintsza, mert ismerte tolvajkodó szokását s nem először történt volna, hogy a torkos czicza eleseni a jó falatot.

Pluto ezalatt mind csak várakozott a kijáró lyuk mellett, s amint így üldögél, látja, hogy jön a tejes asszony, megnyílik az utca-ajtó. Nagy hirtelen Pluto is besuhant az asszony mellett.

Első dolga volt, hogy az udvaron megállta a kis Fülest. Mindjárt eszébe jutott a tegnapi nyulhajhászat. Utcu hajrá! Egyet se gondolt, hanem neki iramodott és csak a jó szerencse mentette meg szegény kis Fülest a veszedelemtől. Csakhogy Fülel sem volt rest, hanem azonnal félbe hagyva minden dolgát, beszaladott a kas alá, hová üldözője nem tudott utána bujni.

A Miczi mindezt jól látta a tornác fájáról és annyit megtett ugyan, hogy magasra domborított háttal holmi goromba pogány betörést emlegetett, hevesen fujt és tiltakozott; hanem aztán nem is tett egyebet. Mert hát mit is tehetett volna?

De nem így gondolkozott ám Pletyka! Mert hogy meglátta a goromba hajsztát, megvillant ugyan eszében, hogy ott hagyott reggelijével a czirmos elmoroghat; azt is érezte, hogy neki a Pluto igen jó pajtása, meg hogy már egy egész napja nem látták egymást; de mikor meg arra gondolt, hogy valaki rablógyilkos szándékkal fordult az ő házi barátja, a kedves, szelid kis Fülel ellen, akkor elfelejtett minden egyebet, se látott, se halott, hanem neki futott fülhasító csaholással a Plutónak, üzte, kergette, sőt még a lába szárába is beleharapott, mindaddig, míg kétszer körül nem futva az udvart, végre a Pluto rátalált a kibuvó lyukra. És csodák csodája! — bezzeg, hogy most meg volt ijedve, hát kifért a lyukon és a mint kijutott, meg sem állott, míg haza nem ért. Meg is fogadta magában, hogy a Fülel ellen soha sem vét többé, mert csak most tudta meg, hogy az Pletykának igen jó barátja.

Egy álló hétig nem barátkoztak Pletyka és Pluto, hanem aztán megint csak megbékéltek. De az is igaz, hogy Pluto többé nem merte megkergetni az ugri-Fülel.

A FÜGGŐ ZSÁKMÁNY.

— Állatmese. —

(Képpel a 245. lapon.)

INOM szálat eresztve bocsátkozott le egy kövér pókocska a gerendáról. Nem volt éppen valami sürgetős dolga odalent, de kedve kerekedett ott sétálgatni. Már közel volt a földhöz, mikor hirtelen megállapodott.

— Ohó, valami gyanusat látok... ez veszedelmes óriás.

Az a veszedelmes óriás Pipiske volt, a kis csibe. Kicsike volt, de a pókócskához képest mégis óriás és csakugyan veszedelmes is, mert alighogy meglátta, így szólt magában:

— Ni, egy kövér pók! Ezt mindjárt bekapom.

És oda sietett, hogy mihelyt a pók lebecsátkozik, bekapja. De meglátta még két pajtása is és így hárman lesték a zsákmányt. Csakhogy a pók nem akart lejjebb bocsátkozni.

— Utóljára bizony még gyanit valamit, sugta Pipiske.

— Majd rászédjük. Lecsaljuk szép szóval, mondá Csirike.

És nyájasan így szólt:

— Jó reggelt, kedves pók szomszéd! Nagyon örvendünk, hogy meglátogat. Csak jöjjön közelebb, ide mi közénk.

— Köszönöm a szives meghívást, de jó nekem itt is.

— De mikor mi olyan szívesen látjuk. Nem illik a meghívást visszautasítani.

— Nem is tenném, ha nem láttam volna, hogy egy szegény atyámfíát miképp nyelt el egy ilyen hozzátok hasonló szörnyeteg. Már csak jobb nekem ide fent.

— Talán csak nem hiszed, hogy meg akarunk enni. Oh dehogy! Mi nagyon szeretünk, csodáljuk, hogy olyan gyönyörű szálat tudsz eresztetni, közelebről akar-nók megnézni.

— Igen, csak azt akarjuk! szólt Pipiske. Te olyan szép vagy, olyan kedves vagy! Jöjj no, hamar!

A pók erre azzal felelt, hogy jó darabon följebb huzódott.

— Most már épenséggel nem hiszek egy szót sem abból, amit beszéltek. Még eddig mindenki azt mondta rám: »az a csuf pók!« És van ám nekem annyi eszem, hogy el nem hiszem a hízélgést. Mikor a hatalmas hizeleg a gyöngének, mindig kárát akarja, és csak azt lesi, hogy hatalmába kaparítsa. Csak az oktalan engedi magát hízélgéssel elámitani; a kinek esze van, ovakodik attól, a ki veszedelmét okozhatná.

S ezzel vissza kapaszkodott föl a gerendára és eltűnt. Pipiske pedig boszusan ment odább társaival.

— Ez nem sikerült. Hiába, hízélgéssel csak az együgyüt lehet megfogni.

HUSVÉTI TOJÁS.

(Képpel a 248—249. lapokon.)

»Tud-e rólunk jó képet csinálni,
Igen tisztelt fotografus bácsi?«

— Hogy ne tudnék, kedves kis lánykák —
Ha magukat szép nyugodtan tartják!

»Hát mi nekünk messze van a bátyánk —
Husvéti tojásul neki számnánk.«

— Nagyon jól van! Tojásdad alakba
Leszen is majd a képük foglalva.

»El is küldi mindjárt Fiumébe,
Hogy megkapja husvét ünnepére?«

— Hogy ne küldném? Vessék el a gondját,
Csak a címét pontosan megmondják!

»Küldje a kék Ádria partjára!
Tengerészi iskolát ott járja!«

— Minden úgy lesz! De most csütsz ugyancsak!...
Hogy a képpel becsületet valljak!

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Veress Béla. Az állami csillagvizsgáló állomáson kívül van még egy Kalocsán, melyet a bőkezű és tudós egyházi fejedelem, dr. Haynald Lajos bibornok érsek állíttatott fel; egy második van Egerben, melyet a nagyhirű Bartakovics érsek, — vagy, ha jól tudom — ennek elődje, Pyrker emelt, de ez idő szerint hiányosan van felszerelve; harmadik a Konkoly Thege Miklóse Ó-Gyallán (Komárom m.); a negyediket egy Podmaniczky báróné emelteti most Aszódon. Akinek többről van tudomása, kérem közölje velem. — **Horváth Pista.** Ugy van, amint barátod mondta: Benczur, a kitudó festő művész, olyan forma állást foglal el az országos mesteriskolában, mint amilyet Liszt Ferencz, a világra szóló s még eddig senki által fölül nem mult zongoraművész, az országos zene-akadémián. Mint ez csak technikailag tökéletesen képzett zongorásokat avat be a magasabb művészetbe, Benczur is csak képzett festő művészeket fogad be. — **B. Geramb Alice.** A megfejtést kifejejtetted a levelkédből. Szívesen látlak bármely pénteken, a déli órákban. — **Baross Ágneska.** A czicza-historiát, némi szükséges változtatásokkal kiadom, ha megírod, hogy mi lett Puczival azután? — **Bukovszky Margit.** Levél-bélyeg albumot a legtöbb papiros-kereskedésben kaphatsz. Egyéb sürű kérdéseidre majd akkor felelek, hogy egyszer megörvendeztetsz a látogatásoddal, ami, hogy mentül előbb történhessék meg, szivemből kívánom, mert annak a jele lesz, hogy fölépültél. — **Záborszky I.** Az ügyes betűrejtvényt közölni fogom. — **Kammermayer Györgyike.** Kis kanárid szelidségét s szeretetreméltóságát azzal a kívánsággal veszem tudomásul, hogy szoktasd nyájasságra a testvéreid iránt is. Ha részt engedsz nekik az ápolásban, hozzájuk is kedves fog lenni. — **Apponyi Teréz.** A »Kis Lap« első évfolyamát már csak antiquariusi uton lehetne megszerezni. Nem csak az első — de általában az elsőik mind elfogytak. — **Kohn Helén.** A bélyegeket legjobb csomagban küldeni. Az újságbélyegek is bírnak becsselel, bár, mert kevés bennök a változatosság, nem annyival, mint előkelő testvéreik: a levélbélyeg. Az üdvözlést szívesen viszonzom. — **Schwitzer Nóra.** Dalocskád, korodat véve tekintetbe, sikerültnek mondható s ily szempontból érdemesnek is tartom a kiadásra. — **Scharl Vilma.** Igen: úgy volt megígérve, ha kapunk meghívást. De ez, úgy látszik, megrekedt. Csak-hogy sikerült az előadás! Ez a földolog. Takaros levélkérd örömeinkre szolgált. T. néniel közöltem: üdvözöl ő is. — **Rosenthal Giza.** Ama nemzeti ünnep napja még nincs meghatározva. Mi restelni való van abban, hogy a megejtett rejtvényt

közlöd velem? — **Küszler Gizella.** Szorgalmad szép eredményével nekem is örömet szerezted. — **Beck Zsiga.** Persze hogy Sz. F. bácsid nekem kedves barátom! Becsüld is meg, hogy mindig szeressen. — *Több rendbeli rejtvényt, elbeszélést stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.*

BÜNTETÉS.

G. B., K. J. levele, rendetlen írás vagy mocskos, rojtos szélű gyűrött papiros miatt, nem jöhettek tekintetbe.

G Y Á S Z.

Moldovány Ilonka halálát jelentik nekem szülői Nagybányáról, hol ez eszes és kedves gyermek *tizenegy éri* szenvedés után *tizenhárom évvel* halt meg f. hó 12. Rövid élete hosszu szenvedések láncazolata volt. Türelemes és eszöndes megadásának boldog bérét elveszi most ama derüs magasban, ahol nincs szenvedés. Könnyed hüvelyének legyen könnyü a föld!

Forgó bácsi.

Jótekonyság.

A *bölcsöde* javára: Galgóczy Jolán 1 frt. — A már eddig kimutatott 484 frt 62 krral együtt összesen 485 frt 12 kr és 1 db 10 frankos arany.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Rhorer László és Viktor 1 frt.

*

Tihanyi Miklós árvái javára: Rhorer László és Viktor 1 frt.

*

Az »*Erdélyi Közművelődési Egylet*« javára: Galgóczy Jolán 1 frt.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »*Nemzet*« czimü napilapban.

Az *Ég áldása* legyen a *kegyes adakozókon!*
Forgó bácsi.